

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP
Felolvas szerkesztő:
Kurkó György
Regisztrált a brassói törvényszéken G. II. 1768/1944 szám alatt
Engedélyezett: Cenzura Miltard
a Presel sub No. 1487. 7. X. 1944

A MAGYAR REAKCIÓ BÜNEI

Irta: Bányai László

A hitleri rablóhadjáratért a legsúlyosabb egyetemes felelősség kétségkívül a német népet terheli. Nemcsak magában a metorszámban, hanem a német szörnyterületeken is, például a szászok és sok nagy többségükben előmozdítóit élvező volt a történelem legemberenebb, mérhetetlen pusztulást és szenvedést okozó hódítóhadjáratának. De ugyanakkor nem kis felelősség hárul ma a magyar és román népre is, amelyek áruló vezetőiktől indítva kiszolgálták a hitleri kalandterveket, noha ma is vállukon érezték a német iga sújt. A Szovjetszövetség megértő nagylelkeségére vall, hogy különbséget tudott tenni a háborús felelősség kérdésében és a romániai, mind Magyarországgal legembarékosabb feltételekkel fegyverkezési szerződést kötött.

Magyarországot a háborús felelősség, mint ahogy az a fegyverszüneti szerződés a kártérítésről szóló pontjából is kihat, nemcsak a szovjet nép, hanem még a kisebb szomszéd nép: a csehszlovák és a csehszlovák nép irányában is terheli. Terheli viszonylatban pedig mind Csehszlovákiának és Jugoszláviának, mind Romániának vissza kell, hogy juttassa, amit a hitleri impérializmus segítségével elvett. Ez a tény egy nagy történelmi tanúságra vet világot. A magyarság majdan állandóan ez előtt a kérdés előtt áll, hogy vagy uralkodni akar a Dunán, vagy többi népeit és akkor kénytelenül a német hódító törekvések szolgálatába áll, vagy pedig szövetkezik ezekkel a népekkel és akkor minden német hódítási szándékkal szembe tud szállni. Ezt tanúsítja a magyar uralkodó rétegek az elmúlt századokban, sem az utolsó harminc év két világháborújának katasztrofális következményeit nyomán nem vonják le. Mindig inkább a német hódítókkal való összefogást választották, bármilyen éres kihívással járt is az saját népükre érve, csak hogy hatalmi előjogokat forrasztassanak maguknak.

Az utolsó világháború Romániát színen a német impérializmus táborában lel, de a magyar reakció a román reakcióval is következetesebbnek bizonyult a nemzetárulásban s a hitleri szövetség mellett utolsó lehelletéig kitartva, nagyban hozzájárult a háború meghosszabbításához. Sok évszázados hatalmi gögje elváltatva, megrögzöttebbé tette, s ha ma már a magyar nép széles rétegeiben nem élnek a kuruc-kor, 1848 és 1918 ényes hagyományai, ha nem lenne olyan négy a szakadék a magyar nép és uralkodó rétege között, valószínű, hogy a Szovjetszövetség nem nyújtott volna lehetőséget a méltányos fegyverszüneti szerződés megkötésére s ezzel együtt a magyar demokratikus népi törekvések végleges győzelmére.

Az uralmi vágy, a hatalmi előjogok hajhászása sohasem volt a magyar népek: a magyar paraszt, a magyar munkás és a valóban demokrata magyar értelmiség tulajdonsága. Bárhol is szeretnének általánosítani a román reakció hullajait, bárhol is szerettek volna magánál a németiségnél is nagyobb háborús felelősséget róni a magyarság nyakába, csak hogy menthessék hitlerista szász és sváb cimboráikat és jogcímre szerzhessenek maguknak a sovinszta üldözésre, ez a vád alaptalan. A délerdélyi magyar soraik pedig ez a vád még kevésbé érthető, mivel a fasiszta-sovinszta üldözésnek éppen úgy szenvedője volt, mint

az északerdélyi román tömegek. Mindennek a megállapítása azonban egy percig sem jelentheti a délerdélyi magyar reakciós körök felmentését a hitleri elnyomás kiszolgáltatásának vádjá alól, akár a fasiszta rendszer feldicsőítését, akár a Szovjetszövetség rágalmozását, akár pedig a román vagy a zsidó tömegek ellen való sovinszta uszítást üzték. Semmiképpen sem bányhatunk szemet előttük, amiért itt a magyar fasiszták nincsenek látható hivatalos polcokon, amiért nincsen hatalmi szerv, fegyver a kezükben. Népünk igazának a megvédése feltételezi a saját sorainkból való bűnösök könyörtelen leleplezését. Mert fasiszta bűnösöknek igenis nekünk, délerdélyi magyaroknak is vannak. Még akkor is, ha közülük a legelvetemültebbek még a bécsi döntés utáni időkben áttértek Magyarországra, hogy kivégezzék a részüket a tényleges hatalomból. Még akkor is, hogyha az ittmaradtak csak vezércikkkel és szóbeli propagandával dühöngöttek ki hitleri agyregmeiket. Mindez nem az ő jószántukból, hanem azért történt, mert a román fasiszta rendszer csak német vagy román hóhé-

roknak juttatott részt a terrorcselekményekben és véres zsákmányban.

A magyar népi Egység, a népi szolidaritás fogalma nemcsak a kimondott hitleristákra, hanem a reakciósokra, a sovinsztákra sem terjedhet ki. Sőt ezt az egységet, ezt a szolidaritást éppen az ellen való harcban szilárdíthatjuk meg. Senki se higgye, hogy ezzel bármennyire is csökkenne nemzeti ellenállóképességünk. Nélkülük csak erősebbek, öntudatosabbak és föltétlenül életképebbek lesznek az ittlő magyar tömegek.

Bármilyen elnézés részünkről a magyar reakcióval szemben egyet jelent a magyar demokrácia, a magyar jövő kompromittálásával. Sőt ennél is többet. Szabad kezét az azoknak a sötét erőknél, amelyek az évszázados hatalmi politika iskoláján nevelkedve ma is folytatják a lélekmegeztést: a sovinszta csapásai alatt szenvedő magyar tömegekben a bizalmatlanság keltését a román nép, a román demokrata erők iránt. Bűnös módon elzárkózást hirdetnek akkor, amikor az ittlő magyar tömegeknek talán még nagyobb megváltást jelentene a Nemzeti

Demokrata Arcvonal programjának maradéktalan megvalósítása, mint bárki másnak. „Kölcsönösséget” hangoztatva pedig kitérítik a Magyar Népi Szövetség északerdélyi politikáját, hogy mindent elkövet az ottani román tömegek egyenjóságára érdekében. S ahelyett, hogy beállítsanak a harci sorba, hogy itt is demokratikus állapotok legyenek, Észak-Erdélyt is visszavetnének a reakciós sovinszta karmaiba.

Csak a belső ellenségeink ellen való harc árán nevelhetjük tömegeinket oda, hogy leversék a reakció minden politikai gyámokodását és valóban a saját lábukon járjanak. Ide pedig nemcsak általános szólamok kellene, hanem ébren figyelme, konkrét leleplezése minden olyan tünethet, amely a fiatal magyar demokráciának csirájában való elenyészését, megmérgezését, a román demokráciával való összefonódásának megakadályozását célozza.

Nincs igaza annak, aki széles magyar társadalmi rétegeket marasztalja el a reakció bűnében. Nincs igaza annak, aki az értelmiségiek kirekesztését a magyar demokrátiás szolidaritás köréből. Ez valóban népi erőket gyöngítene.

Igenis, a Magyar Népi Szövetség kapui tárva-nyitva állnak minden becsületese demokrátiás törekvés előtt, bármely társadalmi rétegből is jöjjön az, de le kell zárni a kapukat minden reakciós elem, minden reakciós szándék előtt. A becsületese demokrátiás magyar értelmiségre szűksége, nagy szüksége van a magyar népek. Legyen is világító fátyla népe szolgálatában, az egyedüli uton, amely jobb jövőt hozhat: a haladás, a szabadságszerető népek testvérisége útján. De aki mindentől idegen célokat hajszol, vesztik ki sorajánkból még akkor is, ha a népi munkatáborokban, vagy a fasiszta csendőrtörő nyomán erő szenvedéseikért könnyeket is ejtjene.

A reakció soha a nemzet ügyét, az általános emberi haladás magasságában nem fogja emelni, hanem mindig csak uralmi érdekeire használja fel. Az a kétoldali harc viszont, amelyet ma az országban a Nemzeti Demokrata Arcvonalon belül úgy a román, mint a magyar demokrata erők folytatnak, a saját reakciós, sovinszta erők ellen, falat döntenek le, amely évszázados átokként mindkét nép közé meredt. Az együttélő népek viszonyába új, történelmi fordulatot visznek, mivel a nemzetiségi viszályokban eddig elpocéskolt erők nagy mértékben járulhatnak hozzá ahhoz a hatalmas arányú társadalmi fejlődéshez, amelyet a mindentájtó fasiszta szabotálótól megtisztított demokrata Románia nyújt majd számunkra.

A magyar-román testvériség nem szövirág, hanem életkérdés mindkét nép számára, mind ennek az országnak határain belül, mind maga a két ország, Magyarország és Románia között. Ezt pedig csak derekas, kétoldali munkával, a sovinszta reakció mindkét oldalról való megsemmisítésével érhetjük el. Akkor valóban megvalósíthatjuk a dunavölgyi népeknek egymás életjogát tisztelőben tartó, békés fejlődésnek örvendő nagy családját, az ittlő szabadsághős szláv népekkel együtt. Hatalmas pártfogónkra, a Szovjetszövetségre támaszkodva, egyszersmindkorra gátat emelhetünk majd mindenfajta imperialista rablóállalkozással szemben s az egymásraült népek viperafészkeiből mi is megteremthetjük majd a népek virágoskertjét.

A szovjet csapatok elérték Frankfurt és Küstrin külső védelmi övezetét

A Szovjet Tudósító Iroda jelentése a február 1-én lefolyt harcokról:

A Zsukow tábornagy parancsnoksága alatt harcoló 1. fehér orosz arcvonal csapatai Brandenburg területén tovább nyomultak előre az Odera irányában. A szovjet csapatok Landsbergől nyugatra elfoglalták Tornow, Balz, Spiegel városokat. Zielenzig közelében elesett Gleissen, Herzogswalde. Schwebustól nyugatra szovjetekhez került Wilkau, Topper. Brandenburg területén összesen 100 kisebb helységet jutott a szovjet csapatok birtokába. Küstrin és Frankfurt irányában előretörő páncélos ékek kemény ellenállásba ütköztek. Nagy tankcsata van kialakulóban.

Az 1. orosz arcvonal balszárnya Lissavárosától nyugatra elfoglalta Frau-

stadt városát és 12 kilométerre Ologautól északra elérte az Odera-folyót. Ebben a körzetben elesett német területen Stadtfurst, Kuttlau és Bietawe.

Az 1. fehér orosz arcvonal jobbszárnja Scheidemühlől nyugatra 45 kilométert haladt előre, miközben elfoglalta Schrotz, Wittkow, Appelwerder helységeket. Kolbergől, a Keleti tenger mellett fekvő kikötőtől 100 kilométerre állnak a szovjet csapatok. A Stettin irányában támadó kötelékek elfoglalták Radum, Kürtow, Waridin helységeket.

Csernyakowszki tábornagy 3. fehér orosz arcvonalának csapatai Königsberg városát három irányból támadják. A külvárosokban utcai harcok folynak. Königsberg lángokban áll.

Berlin — ostromlott vár

(London.) Reuter moszkvai tudósítója jelenti, hogy a szovjet csapatok elfoglalták Pomerániában Friedland, Löwen városokat. Stettin irányában támadó szovjet erők benyomultak Arnswalde városába. Stettintől 45 kilométerre vannak a páncélos ékek. Zsukow tábornagy csapatai elérték Küstrin és Frankfurt külső védelmi övezetét és támadják a németek Odera menti állásait. Az Odera jégpáncélját a németek igyekeznek felrobbantani, hogy ezáltal megakadályozzák a szovjet páncélos ékek átkelését. Küstrin és Frankfurt körzetében, már nemcsak páncélos osztagok, hanem nagy gyalogos és tüzérségi erők is támadnak.

Svéd lap tudósítók jelentése szerint Berlin ostromlott vár képét mutatja. Az ágyusztó már tisztán hallani a városban. A lakosság nagy részét erődépítési munkálatokra vették igénybe. Hosszu utcáso-

kat robbantanak fel és torlaszokat építenek. Berlin határában lövészárkokat ásna, tankcsapdákat létesítenek, gépfegyverállásokat készítenek.

Német jelentések szerint Brandenburgban a szovjet csapatok elfoglalták Sternberg városát, a Frankfurt védelmére kiépített erődállást. Küstrin városának határában megjelentek a szovjet harcikosok, jelentik a német haditudósítók.

Berlinben a németek saját bevallása szerint is állandóan fokozódik a korlátozás. A szénhiány aggasztó méreteket ölt. Még a Donausender szerint is a német fővárosban ezt kérdezik az emberek egymástól: „Na, mi az, ön nem hagyja itt Berlint?” Ez érthető is, teszi hozzá az angol rádió hírmagyarozója, hiszen az arcvonal Berlintől csak egy órai gépkocsira van.

Magyarországon a lakosságot az új hadseregbe való jelentkezésre hívták fel

(Debrecen) Miklós Béla Magyarország miniszterelnöke és Vörös János honvédelmi miniszter az új magyar hadseregbe való önkéntes jelentkezésre hívta fel a lakosságot. A felhívás többek között ezeket mondja: Most érkezett el a magyar nép igazi szabadságharcának ideje. Az új magyar hadsereg fogja kivívni az ország méltó helyét a szabadságszerető népek között.

(Moszkva) Svájból érkező jelentés szerint Magyarországon még német megszállás alatt levő részében a lakosság nap-nap után nyíltan kifejezésre juttatja nemteljes érzelmét.

Szombathelyen nagy tüntetésre került sor. A felvonuló polgárok ellen SS és nyilas osztagok léptek fel és sok tüntetőt megöltek. A magyar katonaság is elégedetlen. Szombathelyen egy magyar katonatiszt megtagadta a nyilasok azon parancsát, hogy lövessen a nép közé. A tisztet agyonlőtték.

Köszegben a nép megrohanta a börtönöket és kiszabadította a politikai foglyokat. Több bebörtönzött magyar tiszt nyerte így vissza szabadságát. Győrött a nyilasok és az SS osztagok tervszerűen rombolnak, kifosztják a lakásokat. Páparól szintén heves összeütközéseket jelentettek a nyilasok és a lakosság között. A magyar hazafiai szervezetei Szombathelyen és Győrben sok katonai rakítárt és lőszerrakítárt robbantottak fel. A magyar hazafiai röplapokon adták tud. a lakosságnak a megkötött fegyverszünetet. A nyilasok halálbüntetéssel fenyegették meg mindazokat, akik azt elolvassák.

A hazafias lakosságon kívül sok nyilast is letartóztattak, mert a zsebükben röplapokat találtak.

A szövetségesek betörték a Siegfried vonalba

(London) Hatalmas szövetséges bombázó kötelékek február másodikára virradó éjjel két ízben támadták nehéz ürméretű bombákkal Berlint. 1000 brit bombavető súlyos támadást intézett a keleti frontra irányuló német utánpótlás ellen. Többek között támadás érte Ludwigshafen és Mainzot. Amerikai bombázók Mannheim és Ludwigshafen pályaudvarait, továbbá a Rajnán átvezető vasúti hidakat bombázták. Angol gépek támadták Münchent. Szövetséges gépek a nyugati hadszíntéren német közlekedési célpontokat bombáztak. Olaszországból felszálló szövetséges bombázók újra támadták a Brenner vasutat.

Eisenhower tábornok főhadiszállásáról jelentették, hogy az amerikai csapatok St. Vith városától észak-keletre 13 kilométerre előrenyomultak német területre. Többek között elfoglalták Landsfer városát.

Mondschaütől s Malmédyől keletre az amerikaiak támadást intéztek a Siegfried-vonal ellen és több kiserődött elfoglaltak. A 3. amerikai hadsereg 5 kilométert haladt előre német földön és számos községet elfoglalt. Elzászban a 7. amerikai hadsereg átkelt a Moder folyón és Hagenautól keleti irányban szorította a németeket. Az 1. francia hadsereg Dél-Elzászban Colmar városától északra elérte a Rajnát.

Ujabb partraszállás Luzon szigetén

(New-York) Mac Arthur tábornok főhadiszállásáról közölték, hogy Luzon szigetén ezen a héten megtörtént a második amerikai partraszállás is. Az amerikai csapatok három irányból támadják a Fülöp szigetek fővárosát, Manillát. Manilla ellen támad északról az eredetileg partraszállt amerikai kötelék. Ezek a csapatok átkeltek a Pampang folyón, mely az utolsó természetes védelmi vonal volt Manilla előtt és 440 kilométerre állanak a fővárostól. A nyugaton partraszállt erők miután elfoglalták Olongapo hadikikötőt, a Pampang folyó torkolata irányában törtek előre. A sziget déli részén, a legújabb partraszállt erők Naik városához közelednek, mely 35 kilométerre van Manillától délre.

Földet osztanak Háromszékmegyében

A megyefőnökség a Nemzeti Demokrata Arcvonal munkatervére értelmében elrendelte a földreform végrehajtását

(Sepsiszentgyörgy.) Alant közöljük Háromszékmegye megyefőnökségének 2177—1945 számú, 1945 január 29-iki keleti rendeletét, amelynek tárgya: A földosztással kapcsolatos rendeletek végrehajtása. A rendelet szövege a megyebeli főbíróknak, polgármestereknek és községi elöljáróknak.

Mint a rendeletről kitűnik, a Nemzeti Demokrata Arcvonal megyei tanácsának elhatározására végrehajtják a NDA munkaterv szerinti földosztást. A közigazgatási előkészületek tudvalevőleg már korábban megtörténtek s így a rendelet értelmében most megkezdődött a földosztás végrehajtása.

A rendelet így hangzik:

A földosztással kapcsolatban kiadott előző rendeletek alapján és a NDA Tanácsa határozata értelmében elrendelem:

1. Az itt mellékelt kimutatási iv szerint a főszoftgábiróság ellenőrzése mellett, azonnal kezdjék meg a földosztást.
2. Azok a szántóföldek és kaszálók, melyeknek területe az 50 hektárt meghaladja, kiosztandók. A földjuttatásban ré-

szesülők a kapott földet semmi címen el nem idegeníthetik, sőt a földek használatát is a juttatottak által csak személyesen gyakorolható. A juttatott földek sem részünvétele, sem használatában nem adhatók.

3. Valamennyi elhagyott föld kiosztandó.

4. Kiosztandó továbbá mindazon fasiszta vagy németbarát egyének földje, akiknek fasiszta vagy németbarát jellege bírósági ítélettel igazolva van és végül kiosztandók, tekintet nélkül a terület nagyságára mindazon földek, melyek bírói ítélettel elkobozottaknak lettek nyilvánítva.

5. A föld megműveléséhez szükséges vonó állatok és egyéb szerszámok a kiosztott föld arányában szintén kiosztandók.

6. A földek kiosztásánál elsősorban a teljesen szegény földnélküli egyének veendő figyelembe.

7. A földjuttatásban részesítettek kötelesek a nekik juttatott föld megművelésével kapcsolatos intézkedéseket azonnal fogantatosítani. Amennyiben a földhöz jutta-

tott hanyagságból a juttatott föld megművelés nélkül maradna, cselekmény szabotázsának fog tekinteni szigorú büntetéssel lesz sújtva, emellett a föld a juttatottól el lesz véve.

8. A helyi hatóságok kötelesek a ren örökösök a juttatott földek szakszerű és időbeli megművelése tekintetében Szükség esetén kötelesek a földek műlését „kaláká” szervezésével is biztosítani.

9. A földkiosztást a megyefőnökség által szervezett bizottság ellenőrzi és felvizsgálja. E bizottság feladata továbbá a földkiosztás igazságos és méltányos végrehajtását ellenőrizni s a kiosztási valamint a juttatott földek megművelésével kapcsolatos panaszokat felülvizsgálni és elintézni.

10. A községi bírók és városok polgármesterei személyesen felelnek a juttatott pontos és lelkiismeretes végrehajtásáért. A földosztásról a megyefőnökség állandóan tájékoztatandó.

Sepsiszentgyörgy, 1945 január 29-én. Megyefőnök: Demeter András s. k. Almegyefőnök: Kerekes s. k.

A fővárosban megalakult az orvosok szakszervezete

A budapesti Coltea kórházban tartották a budapesti és ilfomgyei orvosok szervező gyűlésüket. A gyűlésen az orvosársadalom színe-jáva jelent meg, köztük Danielpol tanár, közegészségügyi miniszter és dr. Parhon tanár, az ARLUS elnöke is.

Dr. Metaxa, az orvosok szakszervezetének időközi végrehajtóbizottságának elnöke bejelent, hogy az orvosok túlnyomó többségének az előző ülésen hozott határozata értelmében most már törvényesen is megalakítottak tekintik az orvosok szakszervezetét, melyet a szakszervezeti törvény alapján mint jogi személyiséget be is jegyeznek.

Danielpol tanár, egészségügyi miniszter elfogadja az ideiglenes bizottság indítványát, mely szerint feloszlatták az orvosi

kollégiumot, és annak vagyonát az orvosok szakszervezete veszi át. A miniszter egyébként főnök írta alá az orvosszakszervezet alakuló okmányát.

A katonaoorvosok helyzetével kapcsolatban a gyűlés két tagot küldött ki a hadügyminisztériumhoz a zsidó orvosok helyzetének rendezése végett. A zsidóállású orvosokat visszahelyezik jogaikba és a Transznisztríában töltött idejüket harctéri szolgálatnak számítják be, hogy a rangelhaladásban keresztény kártársaikkal együtt egyenlő elbírálás alá essenek. A felváltott alakuló határozatot, valamint a pontonként megvitatott alapszabályzat a reakciós érzelmű orvosok csekély töredéke kivételével valamennyi orvos aláírta.

Szakszervezetek hírek

A kisiparosok szakszervezete felkéri önálló pékeket, cukrászokat, és pogácsásokat, hogy 1945 február 4-én feltétlenül jelenjenek meg a szakszervezet Str. M. Filitti 5 szám alatti hivatalos helyiségében tartandó gyűlésen. Napirend: a vezetők kiegészítése, kiküldetés a munkakamara-hoz, stb.

A kisiparosok szakszervezetének ruházati szakosztálya felkéri valamennyi tagját — a be nem íratkozottakat is — akik szövetkezet tagjai kívánnak lenni, hogy 1945 február 5-én, délután 4 órakor jelenjenek meg a szakszervezet Mit. Filitti 5 sz. alatti székházában.

A bőrparos, cipész és táskakészítőművészek hétfő, január 5-én, délután 5 órakor közgyűlést tartanak a szakszervezet székházában (Piata Libertății 26), melynek keretében a kiküldött beszámoló a szakszervezeti nagygyűlésről.

A kisiparosok szakszervezete felhív minden önálló asztalos, kádár, faesztérgályos, keféző és kárpitos mestert, hogy febr. 6-án, este 8 órakor gyűlést tart a szakszervezet Mit. Filitti 5 sz. alatti székházában, melyen az anyagbeszerzés szövetkezet megalakítása és fontos szervezkedési kérdések kerülnek napirendre.

A brassói villanyszerelők szakszervezete ezúton hív meg valamennyi villanyszerelőt hétfő, február 4-én délután 4 órakor tartandó szakszervezeti gyűlésre. Napirenden fontos szakmai határozatok hozatala és egy felállítandó ingyenes villanyossági szaktanfolyam létesítése lesz.

Óvások

A Sindicatul Comerciantilor din Braşov — Brassói Kereskedők Szakszervezete ez uton külön is figyelmezteti a kereskedőársadalmat, hogy a holnapra, vasárnap, 1945. február 4-én délelőtt 10 órára meghirdetett nagygyűlését a „Redut” moziban feltétlenül megtartja.

Elnökség

GYERMEKJÁTSÁG

Készül az ebéd

- Mit sütsz Kató? — Pogácsát.
- Mit kavargatsz? — A rántást.
- Mivel tüzöl? — Akáccával.
- Mivel vágod? — Kisbaltával.
- Süle már a pecsenye?
- Itt pirul a tepsibe!
- Mikor lesz kész? — Déle.

Gyere el ebédre.

Bogárból

Bogárból van a nagy erdön,
Tücsökbanda muzsikál,
Puha fűben vígan járják,
Hajnalgig is áll a bál.
Aki éhes, friss mézet kap,
Aki szomjas harmatot,
Cincér ur a bátrrendező,
Minden ember mulat ott!

A Gyermekek Jan. 14-i rejtvényei-nek a helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Holdfogyatkozás.

8, 3, 4

2. A bűvös kocka: 1, 5, 9

6, 7, 2

3. A nevekbe rejtett városnév: Kolozsvár.

Egészben vagy részben helyes megfejtést küldtek be: Balló Hermán II. gimn., Baril Annus (Kis-Zajzon), Bein Leontin IV. o., Boko Piroka II. gimn., Biró Magda, Boda Csaba Samu IV. o., Böcs Aladár IV. o., Buzsá Karcsi IV. o. (Zajzon), Csabai Irén VI. o. (Tatrang), Daragos István IV. o., Dávid Rozália II. gimn., Dávid Sándor IV. o., Demeter István IV. o., Domokos Magda IV. gimn., Fabricsy Irén III. gimn., Fabricsy Irma I. gimn., Fejér Árpád II. gimn., Ferenczy Albert I. gimn.,

Finyák Tibor IV. o., Fischer Gyurka II. o., Gecse Ernő VI. o., Gödri Anna II. gimn. (Türkös), Grauenfels Ottó V. o., Halász Marika II. o., Hamary Mária II. gimn., Hegyi Pál IV. o., Henning Lejke V. o., Jakab Julia II. gimn. (Türkös), Jakab Katalin I. gimn., Józsa Anna, Jeszenszky János, Kerekes Csaba III. o. (Oltszem), Kiss Béla tanonc, Konrád Mária I. gimn., László Magda IV. o., Logoján Ferenc IV. o., Mihály Regina II. gimn., Orbán András IV. o., Pajor László II. gimn., Rab Mihály földműves (Zajzon), Robozs Nusi, Rottler Mancika II. o., Sándor Árpád II. gimn., Simon Anna I. gimn., Simon László IV. o., Soós Róza, Steiner Ervin Sterkó III. o., Szántó Edit II. gimn., Szántó Eleonóra I. gimn., Szatyory László I. gimn., Tomsányi Tibor IV. o., Vajda Anna tanuló (Zajzon), Vajda Ilona tanuló (Zajzon), Weiss Deszö, Zaharászky Cecília II. gimn., Zsigmond Ella II. gimn.

Karácsonyi rejtvényeket még megfejtették, de leveleik későn kerültek hozzánk: Csenán Magdolna, VII. o. (Keresztvár), Ferenczy Albert I. gimn., Gábor István V. o. Keresztvár, Harácsék László (Medgyes), Nagy Iluska (Medgyes).

A nagyszámú megfejtőre való tekintettel a kitűzött három jutalmat ötre emeltük fel és a következőképpen sorsoltuk ki:

1. Gödri Anna II. gimn. Türkös,

Piroka és a farkas, öltöztetőmese.

2. Kiss Béla tanonc, Brassó, Csipke-

rózsika, öltöztetőmese.

3. Nagy Iluska Medgyes, Piroka és a farkas, öltöztető mese.

4. Szántó Edit II. gimn. Brassó, Hamupipóke, öltöztetőmese.

5. Tomsányi Tibor IV. oszt. tan.

Brassó, Jancsi és Juliska, öltöztetőmese.

A jutalmakat akár megbízott útján is a Népi Egység kiadóhivatalában vehetik át.

A szerkesztőbácsi üzeni: a legközelebbi vasárnapi számban fog üzeni.

A háboru és a nagy politika egy hete

A hitlerizmus összeomlásának filmje gyorsított ütemben pereg. Jajveszélés, halálos rettegés, őrijongó kétségbeesés hangjai szűrődnek ki a parancsuralom körülbelül 150 kilométerre álltak Berlinből, a hét végére a felére. A hadműveletek most már a Varsó-Berlin egyenes utonal utolsó harmadán zajlanak le, teljes egészükben ősi német területen. Az elől száguldo élcscapatok valahol Frankfurt an der Oder és Küstrin között lehetnek — ha ugyan nem előbb, hiszen a szovjethad-erő hivatalos jelentései csak a teljesen meghódított és szilárdan kézbe tartott, rendszerint már túlhaladott földrajzi pontok elfoglalását jelzik.

Az előrenyomulás másik célpontja Stettin, az Odera tengerbeömlésénél. Ugy fest a dolog, hogy az ellenállhatatlan Vörös Hadsereg sorra szagattja darabokra a Keleti tenger parti sávját, az ottrekedt katonasággal együtt. Az első elvágtott rész Memel környékén, Litvániában van, a második Keletporoszország. A harmadik most van kialakulóban a Pomeránijában alulról felfele törő szovjeteroőknek el kell érniük a tengerpartot Stettin táján.

A keleti részéről elmenekült német polgári személyek számát a semleges hírforrások 5 millióra becsülik, a berlini fagyhalálokat napi kétszázra felülre. Ilyen tömegű és egyre szaporodó menekült ellátását még egy dűskáló állam is aligha tudná gyorsan megszervezni, hát még a lerongyolódott hitlerista birodalom?

Egyre többen teszik fel a kérdést: miért késik még mindig az összeomlás? Miért harcolnak még a németek? Miért várják meg, míg a főlország — vagy az egész földönfutó pária módjára megfagy az országuton?

Hogy az élén álló kalandorok miért nem kimélik meg a még elkerülhető szenvedésektől a népet, az nem szorul magyarázatra. A magános betyár a Bakonyban harcol akkor is, ha száz pandur kerítette körül, hiszen tudja, ugys a bitófa vár rá. Ami azonban a német népet illeti, benne nyilván megérlelődött már a józanabb belátás. Noha a Szövetségesek részéről az egyetemes népi bünrészesség ítéletét is elvárhatják, mégis látnia kell, hogy minél hamarabb vet véget a reménytelen háborumnak hitlerellenes forradalom útján, annál jobb. De a tömegakarati érvényesülésének bizonyos szervezeti előfeltételei vannak. Már pedig soha olyan őrijongó és széleskörű terrorttal el nem nyomták a legsebekélyebb ellenzéki szervezkedés kialakulását, mint a hitleri birodalomban. Most issza meg a levét a német nép annak, hogy ilyen korlátlanul átengedte magát a felülről lefele parancsoló tekintélyuralomnak, felegetett maga mögött minden hidat, heje-hujázó boszorkánytanc kíséretében temette el minden lehetőségét a népakarat alulról felfelé való érvényesülésének. A „Führer” mindent tud és cleve kiszámít” féle babonás hit, egyetemes népbűntetés így assa meg egy nemzet nagy tömegsirját.

Nagy, örök lecke ez a világnak.

A nyugati arcvonalon, — akárcsak a Távolkeleten a Luzon szigeten is, az ázsiai szárazföld előterében — az angolszászok kezében a támadás, de nagylendületű előretörésről nincs szó. A Sigfried-vonal dióját még nem sikerült feltörni.

A Sztalin-Roosevelt-Churchill találkozó a jelek szerint most már igazán meg kell történnék. Ilyen összejövettel aligha jön létre a vélemények előzetes összehangolása nélkül és így az értekezlet megtartása maga biztosítja a sikernek. Az értekezlet fogja kihirdetni — az előzetes jelentések szerint — a legyőzött Németországgal szemben követendő bánásmódot. A másik főpontja az értekezletnek nyilván a tartós világéke megszervezése lesz.

A londoni rádió repítette világgá a hírt, hogy a csehszlovák kormány — amely a Vörös Hadsereg győzelmei folytán most

Belpolitikai helyzetkép

Kétségtelen, hogy a Nemzeti Demokrata Arcvonal újabb harcos kiállása az ország közvéleménye elé nem ötlesterüv letlen műve volt, hanem az adott helyzet megfontolt mérlegelésének következménye. Komoly és halasztást nem tűrő indokok készítették a demokrata erőket tömörítő politikai egységet, az új legkisebb kormányprogram elkészítésére és a kormányzás felelősségének az igénylésére. Mint a szakszervezeti nagygyűlés alkalmából elhangzott felszólalásokból kiderült, a kormány-elhatározásokat rendszerint súlyos harc előzi meg és valamennyi demokrata szellemű törvénykezésnél, a reakciós miniszterek sokszor lelküzdhetetlen akadályokat gördítenek. Ennek tudható be, hogy a kormány munkája állandóan megfeneklik és az égetően sürgős kérdések még mindig elintéztelenek. Ilyen körülmények között érthető, hogy a NDA újra kiáltvánnyal fordult a közvéleményhez, feltárva a legsürgősebb kérdéseket és azokat az okokat, amelyek a demokrata ujtások megvalósítását késleltetik.

A Nemzeti Demokrata Arcvonal kormányzási programjának legfőbb jellegzetessége, hogy a helyzet józan megítélésén alapul és nem tartalmaz egyetlen olyan megoldást sem, amelyet bármely polgári demokrata párt ne tehetne magáévá. Jellemző az új program mérsékeltségére, hogy nem szerepel még benne a nagybankok és a kulcsipari vállalatok államosításának kérdése.

Ezzel szemben az NDA kormányzási programja három olyan kérdést vet fel a lehető leghatározottabb formában, amelyek elintézése nem szenvedhet többé késedelmet. Ez a három kérdés: a földosztás, a hadifoglyok hazatérése és az észak-erdélyi helyzet.

Mindenesetre tévedés volna azt hinni, hogy a NDA teljes önállóságot igényel, hogy a „saját feje után járjon”, — ahogyan azt ellenlábasai hirdetik. A NDA, mint beavatott körökben megjegyzik, nemcsak a maga számára követeli a kormányzás feladatát, hanem úgy véli, hogy a másik két pártban is van elegendő becsületes demokrata, akivel hasznosan együttműködhetik. Ezeknek csatlakozniuk kellene a NDA kormányzási tervéhez. Vagy ahogyan ezt Gheorghiu-Dej a szakszervezeti országos nagygyűlésen mondott beszédében kifejtette: „Be kell bizonyítaniunk, hogy képesek vagyunk magunkban hordozni a NDA kiszélesítésének eszméjét és vonzóerőt tudunk gyakorolni mindazon elemekre, akik magukéval tudják tenni a NDA programját és elfogadni a NDA kormányát.”

A reakcióval szemben a NDA álláspontját igen szemléltetően érzékelteti az alábbi kis idézet a „Tribuna Poporului” egyik cikkéből:

„Az országnak demokrata programmal rendelkező demokrata kormányra van szüksége. Akik más véleményen vannak,

költözik haza — elismerte a lublini lengyel kormányt. A new-yorki rádió másnap hozzátette, hogy a csehszlovák kormány elhatározta a londoni lengyel menekült kormány mellett diplomáciai képviselőjének visszahívását. Helyette a lublini — helyesebben most már Varsóban székelő — lengyel kormány mellé nevez ki követet. A csehszlovák kormány hivatalos közleményét ugyan nem közvetítették még a rádióállomások, de a két angolszász híradás után nem igen férhet kétség a dologhoz.

Most még jobban megpecsételődt a reakciós menekült londoni lengyel kormány sorsa. Gazdasági-társadalmi főtámaszának, a nagybirtokoságnak a lába alól közben a demokrata lengyel kormány által azonnal elrendelt földosztás izzua ki a talajt.

Ezzel még nyilvánvalóbbá vált, hogy Délkelet-Európában mindenütt a népi demokrácia frontja tör előre a politikában, megakadályozva a régi áldemokrata kor-szaból fennmaradt, demokratává álcázott maradi elemek visszasurranását az országok élére. Ezek a földosztást és más valóságos népi gazdasági-társadalmi követeléseket szerették volna „elbeszélteni”.

Ugyancsak londoni híradás szerint Pé-

legalább annyi bátorságuk és következetességük legyen, hogy lépjenek ellenzékbe, de ne a miniszteri székekből ellenzékieskedjenek.”

Tévedés volna azt hinni, hogy a két „történelmi” párt reakciós elemei ne volnának tisztában a saját gyöngeségükkel és ne lennének tudatában a belső pártellenzék megerősödésének veszélyével. Ma már nyílt titok, hogy a nemzeti parasztpártban az okiráltságbeli volt parasztpártba tömörülnek a haladó elemek és ezeket egyre jobban kimélyülő szakadék választja el Maniu híveitől. Ha kenyértörésre a két ellentétes irányban fejlődő pártok között még nem is került sor, a surlódások és az összetűzések egyre gyakoribbak. E viszályokat ma már nem is lehet eltúlozni és rendszerint olyankor kerülnek a nagy nyilvánosság elé, amikor a nézeteltérést sikerült eloszlatni. Így legutóbb Lupu dr. és a Maniu reakciós álláspontját képviselő Lazár Ilie között folyt le levélváltás. A híradás szerint Lupu dr. mint a fővárosi pártszervezet elnöke, a saját álláspontját akarta érvényesíteni Lazár Ilie törekvésével szemben, aki külön munkástagozat, sőt munkásszakszervezet létesítésével szeretné volna a Munkás-Egységfrontot megbontani.

A belső vívódások a liberális pártot sem kimélik meg. Beavatott hírforrás szerint a párt egyik igen tehetséges ifjú tagja, Dumitriu Adrián, „Szabadság és Reform” elnevezésű tömörítette a haladóbb szellemű elemeket. Ez a csoport a párt baloldali szárnyán helyezkedett el és a társadalmi ujtások szükségességének hirdetésével igyekszik reformálni a pártot.

Mindezt egybevetve, valószínűnek látszik az a feltevés, hogy egy új pártközi kormányban a NDA-on kívül az ugynevezett „történelmi” pártok egyes demokratikusabb tagjai is részt vesznek, akik a NDA kormányzási programját magukévá teszik. Tény azonban, hogy egyelőre mind a nemzeti-parasztpárt, mind pedig a liberálisok erősen hadakoznak a NDA kormányzási programja ellen, ami a legjobb bizonyítéka a kiáltvány súlyának és a közvéleményre gyakorolt hatásának.

Ami a belpolitikai kérdések megoldását illeti, ezen a héten a háborús bűnösök és az országot romlásba döntő közeleti személyek felelősségrevonása és a földosztás vannak napirenden. A kormány már nyilvánosságra hozta az első két lajstromot, amely az ítélőszék elé kerülő vétkesek neveit sorolja fel. A lajstromon szereplő személyeket letartóztatták, vagy házi őrizetben vannak. Érdekes megjegyezni, hogy ez a sokat vitatott kérdés még most sem tudott teljesen nyugvópontra jutni. A legtöbb bűnös még mindig szabadlábon jár, sőt felelős helyeken szabotálja az ország demokratizálódását és a fegyverszüneti szerződések betartását.

(—rács)

Pátriárkát választanak Moszkvában

(Moszkva.) Tegnap nyitották meg az új pátriárka megválasztását célzó egyházi nagygyűlést Moszkvában, melyre 44 egyházkerület küldte el megbízottait. Ezalkalomból a balkáni ortodox egyházakat képviselő görög pátriárka üdvözlő táviratot intézett Sztalin marsallhoz. Válaszában Sztalin marsall szövegíróje ismételtlen kihangsúlyozta, hogy a szovjetkormány nem avatkozik az egyház ügyeibe és biztosítja az egyház fejlődését és szabadságát. Románia részéről a pátriárkaválasztó gyűlésre Gafton, Arghes püspöke, Burducea Constantin, a demokrata papok elnöke és Románia pátriárkájának képviselőjében — aki jelenleg beteg — Petrescu Visarion lelkész utaztak Moszkvába. Ezzel az immár 27 év óta szünetelő egyházi kapcsolatokat újból felvették az orosz egyházzal.

A háborús bűnösök nemzetközi bírósága

(London.) Tegnap választották meg a háborús bűnösök felett ítélkező törvényszék új elnökét Lord Reys személyében.

Reys lord kijelentette, hogy ezuttal nem ismétlődik meg a mult háború utáni mulasztás, amikor a fogadkozások ellenére is büntetlenek maradtak a háborús bűnösök. Reys lord azt is kijelentette, hogy őszintén együtt akar működni a háborús bűnösök felett ítélkező szovjetbizottsággal annál is inkább, mert mindkét bizottságnak egy cél lebeg szemei előtt.

Kormányválság Belgiumban

(Brüsszel.) Pierlot belga miniszterelnök benyújtotta a kormány lemondását Károly herceg kormányának. A kormányválság oka hir szerint az öt szocialista miniszter elégedetlensége a kormány egyes tagjainak intézkedéseivel szemben. A belga válság nyilván az egyszer már utcai tüntetésekből is kifejezésre jutott belső ellentétreke vezetett vissza.

A híradás szerint a kormányzó maradásra akarja bírni Pierlot kormányát, amely egyelőre tovább vezeti az ügyeket.

Harc a Dombóvári utcában

(Moszkva.) A frontokon harcoló tisztek és katonák állandóan érkeznek haza szabadságra. A napokban érkezett Moszkvába Kreiner őrnagy, aki résztvett a Budapestben lefolyt harcokban. Az őrnagy a feltett kérdésekre a következőket válaszolta:

Pesten egy hatemeletes ház legfelső emeletéről belátni az egész várost, ott helyezkedett el tőrskarunk. Az ablakból figyeltük mikép folynak Budán a harcok. Így egyik legsúlyosabb küzdelemnek voltam szemtanúja, mely a Dombóvári utcában játszódott le. A szovjet csapatok birtokukban tartottak egy sárokházat, ahonnan három főtornyalat ellenőrizték. A németek ezernél több lövedéket zúdítottak a házra és környékére, 60 rohamot intéztek ellene, de a szovjet csapatok mégis kitartottak, míg végül erősítés érkezett. Ebben az irtózatoss küzdelemben találozott össze két testvér. egyik a gyalogságnál, másik a tüzérségnél szolgált. Legutóljára Nikolajev ostrománál találoztak, a véletlen sors most Budapest falai között hozta össze őket. Budán a legelkeseredettebb harcok a királyi vár körül folynak, hol a németek beásták magukat és állandó tűz alatt tartják a környéket.

Elfogytak az üllőhelyek a MNSZ brassói estélye

A Magyar Népi Szövetség szombat esti, fél kilenc órákor kezdődő műsoros estélye iránt máris óriási érdeklődés nyilvánul meg, úgy hogy az üllőhelyek is elfogytak. Korlátozott számban még állnak rendelkezésre állőhelyek, amelyek a MNSZ székházában (Prezan-u. 5) alatt kaphatók szombat délután 6 óráig. Este azonban a pénztárnál már nem lesz jegyárutítás.

KÖMÖVES GEZA